

Datganiad Ariannol ar gyfer Cymorth Cyfreithiol mewn Achos Troseddol

Ffurflen
CRM15

Legal Aid
Agency

Asiantaeth Cymorth
Cyfreithiol

Ffurflen CRM15C yn amgaaedig?

Cyfeirnod MAAT
(at ddefnydd
swyddogol)

Amdanoch chi

1

Mr Mrs MissMs Teitl arall

Eich enwau cyntaf neu enwau eraill (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Eich cyfenw neu enw teuluol (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

Eich dyddiad geni

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

⚠ **CANLLAWIAU**

Datganiad ydy hwn ar gyfer: cais newydd newid yn fy sefyllfa ariannol.

Eich incwm chi ac incwm eich partner

2

Ydych chi, neu eich partner, yn weithiwr cyflogedig (yn cael eich cyflogi gan rywun arall)?

Nac ydw

Ydw →

Chi

Eich Partner

Enw'r cyflogwr

Cyfeiriad llawn y cyflogwr,
gan gynnwys y cod post

Teitl y swydd, neu disgrifiwch
y swydd yn gryno

Cyflog neu dâl

£	bob
☐ Cyn treth	☐ Ar ôl treth

£	bob
☐ Cyn treth	☐ Ar ôl treth

Didyniadau:

Treth Incwm

£	bob
---	-----

£	bob
---	-----

Yswiriant Gwladol

£	bob
---	-----

£	bob
---	-----

Unrhyw ddidyniad arall

£	bob
Manylion:	
<input type="text"/>	

£	bob
Manylion:	
<input type="text"/>	

⚠ **TYSTIOLAETH**

Ar gyfer pob cwestiwn yn y ffurflen hon, ar ôl 'bob', rhowch un ai: wythnos, pythefnos, 4 wythnos, mis, **neu** blwyddyn.

3

! **CANLLAWIAU**

Os ydych chi'n rhoi tic ✓ wrth **Ydw**, rhowch **DIM** mewn unrhyw flwch nad yw'n berthnasol i chi neu i'ch partner.

Ydych chi neu eich partner yn hunangyflogedig, yn cael eich cyflogi mewn partneriaeth fusnes, neu'n cael eich cyflogi un ai fel cyfarwyddwr cwmni neu gyfranddaliwr mewn cwmni preifat?

☐ Nac ydw	☐ Ydw → Chi	Eich Partner
	Hunangyflogedig: nifer y busnesau	
	Partneriaeth fusnes: nifer y partneriaethau	
	Cyfarwyddwr neu Gyfranddaliwr: nifer y cwmnïau preifat	

4

! **CANLLAWIAU**

! **TYSTIOLAETH**

Ydych chi neu eich partner wedi derbyn taflen cyfrifiad hunanasesu treth gan Gyllid a Thollau EM yn dweud wrthyhch am eich rhwymedigaeth treth, yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf?

☐ Nac ydw	☐ Ydw → Chi	Eich Partner
	Y rhwymedigaeth treth	£ bob
		£ bob

5

! **CANLLAWIAU**

! **TYSTIOLAETH**

! **CRM15C**

Efallai na fydd rhannau o'r cwestiwn hwn yn berthnasol i chi neu i'ch partner. Os nad ydych chi'n credu bod blwch yn berthnasol, nodwch hynny yn y blwch. Os yw'r cwestiwn yn gofyn am swm o arian, a £DIM yw'r swm, rhowch **DIM**.

Manylion am eich busnes, partneriaeth, swydd cyfarwyddwr neu gyfranddaliad cyntaf neu'r unig un o'r rhain y dywedoch wrthym amdano yng nghwestiwn 3. Rhowch fanylion yn y tabl.

	Chi	Eich Partner
Cyfanswm trosiant yn y 12 mis diwethaf	£ Bob	£ Bob
Cyfanswm y tyniadau yn y 12 mis diwethaf	£ Bob	£ Bob
Cyfanswm yr elw yn y 12 mis diwethaf	£ Bob	£ Bob
Canran cyfran yr elw	y cant (%)	y cant (%)
Cyflog cyfarwyddwr neu gydnabyddiaeth a dderbyniwyd	£	£
Cyfanswm incwm o werthu cyfranddaliadau	£	£
Enw masnachol y busnes neu'r bartneriaeth		
Y cyfeiriad masnachu neu'r cyfeiriad cofrestredig		
Mewn busnes ag unrhyw un arall?	☐ Nac Ydw ☐ Ydw → Eu henw(au):	☐ Nac ydy ☐ Ydy → Eu henw(au)
Natur y busnes		
Faint o bobl sy'n gweithio i'r busnes?		
Y dyddiad y dechreuodd y busnes fasnachu		

6

Ydych chi neu eich partner yn derbyn unrhyw fuddion nad ydynt yn arian gan y gwaith – fel cerbyd cwmni, taliadau adleoli, talebau gofal plant neu yswiriant iechyd preifat?

! CANLLAWIAU
! TYSTIOLAETH

☐ Nac ydw	☐ Ydw	→ Chi	Eich Partner
		Cyfanswm gwerth £	£

7

Ydych chi neu eich partner yn derbyn Pensiwn y Wladwriaeth neu unrhyw rai o'r Budd-daliadau a restrir yma?

Os nad ydych chi'n derbyn y pensiwn neu fudd-dal, rhowch **DIM** ar ôl y £.

! CANLLAWIAU

☐ Nac ydw	☐ Ydw	→ Chi	Eich Partner
		Pensiwn y Wladwriaeth	£ bob
		Budd-dal Plant	£ bob
		Credydau Treth Gwaith a chredydau Treth Plant	£ bob
		Credyd Cynhwysol	£ bob
		Budd-dal Analluogrwydd	£ bob
		Budd-dal Anabledd Anafiadau Diwydiannol	£ bob
		Lwfans Ceisio Gwaith yn Seiliedig ar Gyfraniadau	£ bob
		Budd-daliadau eraill (ac eithrio Budd-dal Tai)	£ bob
		Y budd-dal:	Y budd-dal:

8

Wrth ateb cwestiwn 7, wnaethoch chi ddweud eich bod chi neu eich partner yn derbyn budd-dal plant?

Naddo Do → Ar eu pen-blwydd nesaf, sawl plentyn fydd yn:

1 oed 2 i 4 5 i 7 8 i 10

11 i 12 13 i 15 16 i 18

9

Ydych chi neu eich partner yn derbyn pensiwn preifat neu bensiwn gan gyflogwr?

! TYSTIOLAETH

☐ Nac ydw	☐ Ydw	→ Chi	Eich Partner
		Cyfanswm pensiwn cyn treth	£ bob

10

Ydych chi neu'ch partner yn derbyn taliadau cynhaliaeth ar gyfer unrhyw un yn eich cartref?

! TYSTIOLAETH

☐ Nac ydw	☐ Ydw	→ Chi	Eich Partner
		Y cyfanswm rydych yn ei dderbyn bob un	£ bob

11

Ydych chi neu eich partner yn derbyn llog neu incwm o unrhyw gynilion neu fuddsoddiad arall?

! CANLLAWIAU
! TYSTIOLAETH

☐ Nac ydw	☐ Ydw	→ Chi	Eich Partner
		Y cyfanswm rydych yn ei dderbyn bob un o bob buddsoddiad	£ bob

12

Rhowch dic ✓
mewn un neu fwy
o fflychau

! TYSTIOLAETH

! TYSTIOLAETH

Ydych chi neu eich partner yn derbyn unrhyw incwm o'r ffynonellau a restrir yma?

Nac ydw Ydw → Chi

Eich Partner

Grant neu fenthyciad myfyriwr

Costau pryddau bwyd neu rent
gan deulu, lletwyr neu denant

Rhent o eiddo arall

Cymorth ariannol gan unrhyw
un arall neu gan rywun sy'n
caniatáu i chi ddefnyddio
asedau neu arian

Incwm o unrhyw ffynhonnell
arall nad ydych wedi'i nodi yng
nghwestiynau 2 i 11. Esboniwch
os gwelwch yn dda

Y cyfanswm a dderbyniwyd o bob
ffynhonnell yn y cwestiwn hwn

13

! CANLLAWIAU

! CRM15C

Ydy'ch atebion i'r cwestiynau blaenorol yn dweud wrthym ni nad oes gennych chi unrhyw incwm o unrhyw un o'r ffynonellau yr ydym wedi gofyn i chi amdanynt?

Nac ydy Ydy → Sut ydych chi a'ch partner yn talu'ch biliau a'ch costau bob dydd?

14

! CANLLAWIAU

Eich gwariant chi a gwariant eich partner

Ar gyfer y lle rydych chi'n byw fel arfer, ydych chi neu eich partner yn talu:

Rhent: Ewch i 15 Morgais: Ewch i 15 Bwyd a llety: Ewch i 17

Dim un o'r rhain: Ewch i 16

15

! CANLLAWIAU

! TYSTIOLAETH

Beth yw'r cyfanswm rydych chi a'ch partner yn ei dalu am y rhent neu'r morgais, gyda'ch gilydd, ar ôl tynnu budd-dal tai?

16

! TYSTIOLAETH

Ar gyfer eich cyfeiriad cartref arferol, beth yw'r cyfanswm rydych chi a'ch partner yn ei dalu, gyda'ch gilydd, ar gyfer y Dreth Gyngor?

Ewch i 18

17

! CANLLAWIAU

! TYSTIOLAETH

Os ydych chi'n talu am Fwyd a Llety fel rheol:

Faint ydych chi a'ch partner yn ei dalu, **gyda'ch gilydd**, am y bwyd a'r llety?

Faint o'r cyfanswm rydych yn ei dalu am fwyd a llety sydd ar gyfer bwyd?

Enw'r unigolyn rydych chi'n talu am eich bwyd a'ch llety iddo

Parhad o gwestiwn 17 →

Eich perthynas â'r unigolyn rydych chi'n ei dalu

18

Ydych chi neu eich partner yn talu costau gofal plant i ddarparwr gofal cofrestredig ar gyfer unrhyw blant sy'n byw gyda chi?

! CANLLAWIAU

Nac ydw Ydw → Y cyfanswm rydych chi a'ch partner yn ei dalu am ofal plant, **gyda'ch gilydd.**

! TYSTIOLAETH

£ bob

19

Ydych chi neu eich partner yn talu cynhaliath i unrhyw gyn bartneriaid, neu ar gyfer unrhyw blant nad ydynt yn byw gyda chi neu eich partner?

! CANLLAWIAU

Nac ydw Ydw → Y cyfanswm rydych chi a'ch partner yn ei dalu am gynhaliath, **gyda'ch** gilydd.

! TYSTIOLAETH

£ bob

20

Ydych chi neu eich partner eisoes yn talu unrhyw gyfraniadau tuag at gymorth cyfreithiol sifil neu droseddol?

! CANLLAWIAU

Nac ydw Ydw → Y cyfanswm rydych chi a'ch partner yn ei dalu tuag at gymorth cyfreithiol, gyda'ch gilydd.

£ bob

Cyfeirnod yr achos troseddol neu rif tystysgrif Sifil (neu'r ddau)

21

Yn ystod y 2 flynedd ddiwethaf, ydych chi neu eich partner wedi talu treth incwm ar gyfradd o 40%?

! TYSTIOLAETH

Nac ydw Ydw → Chi Eich Partner

22

Ydych chi wedi cael eich cyhuddo o drosedd ditiadwy neu drosedd neillffordd?

! CANLLAWIAU

Nac ydw: Ewch i 30 Ydw: Ewch i 23

23

Eich tir a'ch eiddo a rhai eich partner

! CANLLAWIAU

Os ydych chi wedi rhoi tic ✓ wrth Ydw, rhowch DIM mewn blwch os nad ydych chi nac eich partner yn berchen neu'n rhannol berchen ar eiddo neu dir.

Ydych chi neu eich partner yn berchen neu'n rhannol berchen ar dir neu eiddo o unrhyw fath, gan gynnwys eich cartref eich hun, yn y Deyrnas Unedig neu dramor?

Nac ydw: Ewch i 26 Ydw → Chi Eich Partner Chi a'ch Partner ar y cyd

1 Sawl darn o dir?

2 Sawl eiddo, preswyl a masnachol?

24

Ydy'ch ateb i gwestiwn 23 yn **2**, yn cynnwys cyfeiriad nad yw'n gyfeiriad cartref arferol i chi neu eich partner?

! CANLLAWIAU

Mae eich 'cyfeiriad cartref arferol' yn golygu cyfeiriad yn rhif **2** neu **13** ar ffurflen CRM14.

Nac ydy: Ewch i 25 Ydy → Y cyfeiriad, a'r cod post os yw'n berthnasol.

! CRM15C

Os oes eiddo arall neu ddarnau o dir eraill, rhowch y cyfeiriadau a'r codau post, os yw'n berthnasol, ar ffurflen CRM15C.

Cod post

Manylion am dir neu eiddo sy'n gyfeiriad cartref arferol, neu sydd â chyfeiriad a roesoch yng nghwestiwn 24

! CANLLAWIAU

Mae eich atebion i **1** i **5** ar gyfer: eich cyfeiriad cartref arferol
 cyfeiriad cartref arferol eich partner
 cyfeiriad yng nghwestiwn **24**

1 Peidiwch â chynnwys y ganran y mae benthyciwr morgais yn berchen arni.

1 Canran yr eiddo neu'r tir rydych chi a'ch partner yn berchen arno (gweler y panel ochr)

Chi	<input type="text"/>	y cant (%)	Partner	<input type="text"/>	y cant (%)
------------	----------------------	------------	----------------	----------------------	------------

2 Peidiwch â chynnwys y gyfran y mae benthyciwr morgais yn berchen arni.

2 Oes rhywun arall yn berchen ar gyfran o'r eiddo neu'r tir hwn (gweler y panel ochr)?

Nac oes Oes → Eu henw(au) a'u perthynas â chi

3 Oes morgais y mae angen ei dalu?

Nac oes Oes → Cyfanswm sy'n ddyledus

 £

! CANLLAWIAU

4 Beth yw'r amcangyfrif o werth marchnad yr eiddo neu'r tir hwn?

 £

! CRM15C
 Os ydych chi wedi dweud wrthym fod mwy nag un eiddo yn gyfeiriad cartref arferol i chi, neu os oes eiddo neu ddarnau o dir eraill rydych chi a'ch partner yn berchen arnynt neu'n berchen arnynt ar y cyd, defnyddiwch ffurflen CRM15C i ateb **1** i **5** ar gyfer y tir neu'r eiddo hynny.

5 Math o eiddo

Preswyl: Tŷ teras Byngalo Tŷ sengl Tŷ pâr
 Fflat neu Faisonette Math arall o eiddo → Esboniwch:

Nifer yr ystafelloedd gwely

Masnachol:

Ar gyfer beth y mae'r eiddo masnachol yn cael ei ddefnyddio?

Tir:

Maint

Sut y defnyddir y tir?

 erw

Eich cynilion a'ch buddsoddiadau a rhai eich partner

Oes gennych chi neu eich partner unrhyw rai o'r mathau hyn o gynilion yn y Deyrnas Unedig neu dramor?

! CANLLAWIAU

! TYSTIOLAETH

! CRM15C

Os rhoesoch dic ✓ wrth Oes ar gyfer unrhyw fath o gynilion, rhowch y manylion yn y tabl ar y dudalen nesaf.

Dylech gynnwys cyfrifon gwag neu gyfrifon sydd mewn gorddrafft

Cyfrifon banc? Nac oes Oes

Cyfrifon cymdeithas adeiladu? Nac oes Oes

ISAs arian? Nac oes Oes

Cynilion Cenedlaethol neu Gyfrifon Swyddfa'r Post? Nac oes Oes

Unrhyw fuddsoddiadau ariannol eraill? Nac oes Oes

Enw'r banc, y gymdeithas adeiladu neu ddeiliad arall y cynilion	Cod didoli neu Enw'r gangen	Rhif y Cyfrif	Math o gyfrif	Balans	Yn enw pwy mae'r cyfrif?		
				£	Chi	Eich Partner	Ar y cyd
				☐ Gorddrafft	☐	☐	☐
				£	Chi	Eich Partner	Ar y cyd
				☐ Gorddrafft	☐	☐	☐
				£	Chi	Eich Partner	Ar y cyd
				☐ Gorddrafft	☐	☐	☐

Ydy'ch cyflog, eich tâl neu'ch budd-daliadau chi neu eich partner yn cael eu talu i un o'r cyfrifon?

Nac ydy Ydy → Enw'r banc, y gymdeithas adeiladu neu ddeiliad arall y cynilion

27

Chi

Partner

Oes gennych chi neu eich partner unrhyw Fondiau Cynilo Premiwm?

Nac oes Oes → Rhif y Deiliad Rhif y Deiliad

Cyfanswm gwerth y Bondiau Cynilo Premiwm £

28

Oes gennych chi neu eich partner unrhyw Dystysgrifau Cynilion Cenedlaethol?

Nac oes Oes → Rhif Cwsmer (neu Rif y Deiliad) Rhif Cwsmer (neu Rif y Deiliad)

Rhif Tystysgrif

Cyfanswm gwerth y Tystysgrifau Cynilion Cenedlaethol £

29

Ydych chi neu eich partner yn berchen ar unrhyw rai o'r buddsoddiadau hyn yn y Deyrnas Unedig neu dramor?

Stociau, gan gynnwys giltiau a bondiau'r llywodraeth? Nac ydw Ydw

Cyfranddaliadau? Nac ydw Ydw

Cynlluniau Ecwiti Personol (PEPs)? Nac ydw Ydw

Os ydych chi wedi rhoi tic ✓ wrth Ydw, disgrifiwch pob buddsoddiad a'i werth yn y tabl.

ISAs Cyfranddaliadau? Nac ydw Ydw

Ymddiriedolaethau Buddsoddi-drwy-unedau (unit trusts)? Nac ydw Ydw

Bondiau Buddsoddi? Nac ydw Ydw

Buddsoddiadau cyfandaliad eraill? Nac ydw Ydw

Disgrifiwch bob buddsoddiad

Gwerth

£

£

£

30 Ydych chi neu eich partner am elwa o gronfa ymddiriedolaeth yn y Deyrnas Unedig neu dramor?

! CANLLAWIAU
! TYSTIOLAETH

Nac ydw Ydw → Y swm sydd yn y gronfa £ Y difidend bob blwyddyn £ y flwyddyn

31 Oes gennych chi neu eich partner unrhyw incwm, cynilion neu asedau sydd o dan orchymyn atal neu orchymyn rhewi?

! CANLLAWIAU
! TYSTIOLAETH

Nac oes Oes → Chi Eich Partner

32 Wnaethoch chi ateb Ydw i gwestiwn 22?

! CANLLAWIAU

Naddo Do → Efallai y bydd yn rhaid i chi dalu cyfraniad tuag at eich cymorth cyfreithiol.

33 Ydych chi, ar eich pen eich hun neu gyda rhywun arall, yn berchen ar gerbyd modur?

! CANLLAWIAU

Nac ydw Ydw → Darparwch y Rhif(au) Cofrestru

Tystiolaeth i gefnogi'r wybodaeth rydych wedi'i rhoi

34 Oes llys wedi eich rhoi ar remand yn y ddalfa?

! CANLLAWIAU

Nac oes: Ewch i 36 Oes

35 A fydd eich achos yn cael ei gynnal mewn llys ynadon?

! CANLLAWIAU

Na fydd Bydd: Ewch i 37

36 Rhestr wirio o'r dystiolaeth y byddwch yn eich darparu

! CANLLAWIAU

Os bydd eich achos yn cael ei gynnal mewn llys ynadon, neu os yw'ch achos yn cael ei draddodi ar gyfer cael dedfryd neu ar apêl i Lys y Goron, a chithau ar fechniaeth

Mae'n rhaid i chi ddarparu'r dystiolaeth y rhesoch groes wrthi yn y rhestr wirio, gyda'r ffurflen hon: gweler y canllawiau ynglŷn â thystiolaeth.

Os bydd eich achos yn cael ei gynnal yn Llys y Goron

Mae'n rhaid i chi ddarparu'r dystiolaeth y rhesoch groes wrthi yn y rhestr wirio, gyda'r ffurflen hon neu o fewn 14 diwrnod o ddyddiad eich cais: gweler y canllawiau ynglŷn â thystiolaeth.

Rhowch dic ✓ i ddangos pa dystiolaeth y byddwch yn ei darparu.

Cwestiwn 11 a Chwestiwn 12: Pan fyddwch chi'n darparu cyfriflenni banc, darperwch gyfriflenni ar gyfer y 3 mis diwethaf.

Cwestiwn a thystiolaeth		Chi	Eich Partner	Cwestiwn a thystiolaeth		Chi	Eich Partner
2	Slipiau cyflog	☐	☐	17	Bwyd a llety os yw'n fwy na £500 y mis	☐	☐
4	P60 neu daflen cyfrifo treth (ffurflen SA302)	☐	☐	18	prawf o gostau gofal plant / cynhaliaeth	☐	☐
5	Cyfrifon ariannol cyflawn	☐	☐	19		☐	☐
6	Ffurflen P11D (buddion mewn nwyddau)	☐	☐	21	P60 neu daflen cyfrifo treth (ffurflen SA302)	☐	☐
9	Dogfennau pensynau preifat	☐	☐	26	Fel y nodir yn y Canllawiau	☐	☐
10	Dogfennau taliadau cynhaliaeth	☐	☐	27	Bondiau Cynilo Premiwm neu Gofnod Bondiau (Crynodeb)	☐	☐
11	Cyfriflenni banc	☐	☐	28	Llyfr talu neu Dystysgrifau Cynilion Cenedlaethol	☐	☐
12	Rhent o eiddo arall: cyfriflenni banc	☐	☐	29	Fel y nodir yn y Canllawiau	☐	☐
	Incwm o ffynonellau eraill: cyfriflenni banc	☐	☐	30	Dogfen ymddiriedolaeth wreiddiol/copi ardystiedig	☐	☐
15	Cytundeb rhent, tenantiaeth neu gyfriflen morgais	☐	☐	31	Gorchymyn Atal neu Rewi	☐	☐
16	Dogfen Treth Gyngor	☐	☐				

26, 28 neu 29?

 Nac ydw Ydw

→ Ewch i dudalen 1 a thicio'r blwch o dan y teitl i gadarnhau eich bod yn darparu ffurflen CRM15C.

Os na all eich partner lofnodi'r datganiad hwn, dylech nodi'r rheswm (rhesymau) ar ddiwedd cwestiwn 39 ar ffurflen CRM14

Datganiad gan eich partner

Rwy'n datgan bod y ffurflen hon ac unrhyw ffurflen CRM15C yn ddatganiad cywir o'm sefyllfa ariannol hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred. Rwy'n cytuno i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol a Gwasanaeth Llysoedd a Thriwlynlysoedd EM, neu gyfreithiwr fy mhartner, wirio'r wybodaeth yr wyf wedi'i rhoi, gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau, Cyllid a Thollau EM neu bobl a sefydliadau eraill. Rwy'n awdurdodi'r bobl a'r sefydliadau hynny i ddarparu'r wybodaeth y bydd yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, Gwasanaeth Llysoedd a Thriwlynlysoedd EM neu gyfreithiwr fy mhartner yn gofyn amdani.

Data personol Rwy'n deall fod y canllawiau i'r ffurflenni a ddisgrifir ar dudalen 1 o ffurflen CRM14 yn esbonio sut y bydd yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, Gwasanaeth Llysoedd a Thriwlynlysoedd EM a'r Weinyddiaeth Cyfiawnder yn cadw'r data personol y byddaf yn ei ddarparu yn y ffurflen hon a ffurflen CRM15C yn breifat ac yn ei ddiogelu. Rwy'n deall y gallaf ganfod yn y canllawiau wybodaeth ynghylch sut y gall fy nata personol gael ei ddefnyddio gan y sefydliadau hyn a sut y gallaf gael copi o'r wybodaeth y mae'r sefydliadau'n ei chadw amdanaf

Rwyf wedi darllen yr **Hysbysiad Twyll** ar ddiwedd cwestiwn 39.

Llofnod

Dyddiad

Enw llawn (MEWN LLYTHRENNAU BRAS)

Datganiad gennyh chi

Pan fyddwch yn darllen y datganiad hwn, cofiwch na fydd rhai rhannau ohono efallai yn berthnasol i chi oherwydd bod y datganiad yn ymwneud â sawl math o achos llys.

Rwy'n datgan bod y ffurflen hon ac unrhyw ffurflen CRM15C yn ddatganiad cywir o'm sefyllfa ariannol i a sefyllfa ariannol fy mhartner hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred. Rwy'n deall y bydd yn rhaid llenwi'r ffurflen hon yn llawn cyn y gellir rhoi Gorchymyn Cynrychiolaeth. Rwy'n deall os rhoddaf unrhyw anwiredd ar y ffurflen hon, neu'r dogfennau a anfonaf gyda'r ffurflen hon, neu os byddaf yn hepgor unrhyw beth y:

- Gellir fy erlyn am dwyll. Rwy'n deall y gellir fy anfon i'r carchar neu y bydd yn rhaid imi dalu dirwy os caf fy nyfarnu'n euog.
- Gellir atal fy nghymorth cyfreithiol a gellir gofyn i mi ad-dalu fy nghostau'n llawn i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol.
- Os yw fy achos yn Llys y Goron, gall yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol newid swm y cyfraniad y mae'n rhaid i mi ei dalu.

Data personol Rwy'n deall fod y canllawiau i'r ffurflenni a ddisgrifir ar dudalen 1 o ffurflen CRM14, yn disgrifio sut y bydd yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, Gwasanaeth Llysoedd a Thriwlynlysoedd EM a'r Weinyddiaeth Cyfiawnder yn cadw'r data personol y byddaf yn ei ddarparu yn y ffurflen hon a ffurflen CRM15C yn breifat ac yn ei ddiogelu. Rwy'n deall y gallaf ganfod yn y canllawiau wybodaeth ynghylch sut y gall fy nata personol gael ei ddefnyddio gan y sefydliadau hyn a sut y gallaf gael copi o'r wybodaeth y mae'r sefydliadau'n ei chadw amdanaf.

Llys y Goron Mewn achos yn Llys y Goron, rwy'n deall y bydd y wybodaeth a roddais ar y ffurflen hon yn cael ei defnyddio i benderfynu a wyf yn gymwys i gael cymorth cyfreithiol neu beidio, ac os ydwyf a wyf yn atebol i gyfrannu at gostau fy amddiffyn dan Orchymyn Cyfraniad Incwm yn ystod fy achos neu, os caf fy nyfarnu'n euog, dan Orchymyn Cyfraniad Terfynol ar ddiwedd fy achos, neu'r ddau. →

Mae cyfalaf yn golygu eich cynilion, eich buddsoddiadau neu eich eiddo.

Mae'n bwysig eich bod yn deall eich bod, drwy lofnodi'r datganiad hwn, yn cytuno i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, y llysoedd, neu eich cyfreithiwr, gysylltu â'ch partner i wirio'r wybodaeth rydych wedi'i rhoi ar y ffurflen hon ac ar ffurflen CRM15C os byddwch chi'n eu llenwi.

Golyga cynrychiolaeth gyhoeddus fargyfreithiwr a chyfreithiwr sy'n gweithredu ar eich rhan

Os gorchmynnir imi dalu tuag at fy nghymorth cyfreithiol dan Orchymyn Cyfraniad Incwm, neu os caf fy nyfarnu'n euog ac y gorchmynnir imi dalu dan Orchymyn Cyfraniad Terfynol, ac os byddaf yn peidio â thalu yn unol â'r Gorchymyn, rwy'n deall y gellir codi llog neu y gallaf wynebu achos gorfodi, neu'r ddau.

Rwy'n deall y bydd yn rhaid i mi efallai dalu am gostau'r achos gorfodi yn ogystal â'r taliadau sy'n ofynnol dan y Gorchymyn Cyfrannu, ac y gallai'r achosion gorfodi arwain at osod arwystl ar fy nghartref.

Tystiolaeth Rwy'n cytuno i ddarparu, pan ofynnir i mi, ragor o fanylion a thystiolaeth am sefyllfa ariannol fy mhartner a minnau, i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, ei hasiantau, neu i Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM i'w helpu i benderfynu a ddylid gwneud Gorchymyn a'i delerau.

Newidiadau Rwy'n cytuno i roi gwybod i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol neu i Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM os bydd incwm neu gyfalaf fy mhartner neu minnau yn newid. Mae'r newidiadau hyn yn cynnwys gwerthu eiddo, newid cyfeiriad, newid i swydd a newid mewn cyfalaf.

Ymholiadau Rwy'n awdurdodi pa ymholiadau bynnag a ystyrir yn angenrheidiol i alluogi'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, ei hasiantau, Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM, neu fy nghyfreithiwr i ganfod beth yw incwm a chyfalaf fy mhartner a minnau. Mae hyn yn cynnwys fy nghaniatâd i bartïon fel fy manc, cymdeithas adeiladu, yr Adran Gwaith a Phensiynau neu Gyllid a Thollau EM i ddarparu gwybodaeth i gynorthwyo'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, ei hasiantau neu Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM gyda'u hymholiadau.

Rwy'n caniatáu i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol neu fy nghyfreithiwr gysylltu â'm partner i gael gwybodaeth a thystiolaeth am fodd fy mhartner. Mae hyn yn cynnwys amgylchiadau lle nad yw fy mhartner yn gallu llofnodi neu lenwi'r ffurflen.

Rwy'n deall os yw'r wybodaeth a ddarperir gan fy mhartner yn anghywir neu os yw fy mhartner yn gwrthod darparu'r wybodaeth, yna: os yw fy achos yn y llys ynadon, gellid dileu fy hawl i gael cymorth cyfreithiol, neu os yw fy achos yn Llys y Goron, gallwn wynebu sancsiynau. Rwy'n deall y gall y sancsiynau arwain at orfod talu tuag at gostau fy nghymorth cyfreithiol, neu, os wyf eisoes yn talu, dalu mwy tuag at gostau fy nghymorth cyfreithiol, neu dalu fy nghostau cymorth cyfreithiol yn llawn.

Terfynu Cymorth Cyfreithiol Rwy'n deall y bydd yn rhaid i mi roi gwybod i'm cyfreithiwr ac ysgrifennu at y llys os nad wyf eisieu cynrychiolaeth gyhoeddus mwyach. Rwy'n deall y mae'n bosib y bydd yn rhaid i mi dalu am gostau sy'n codi hyd at y dyddiad pan fydd fy nghyfreithiwr a'r llys yn derbyn fy llythyr os byddaf yn gwrthod cynrychiolaeth gyhoeddus.

Rhannu data Rwy'n cytuno, os byddaf yn cael fy nyfarnu'n euog, y bydd y wybodaeth yn y ffurflen hon yn cael ei defnyddio gan GLITEM neu swyddog dynodedig i bennu lefel briodol unrhyw gosb ariannol y gorchmynnir yn fy erbyn, ac am ei chasglu a'i gorfodi.

Hysbysiad twyll Os bydd gwybodaeth ffug neu anwir yn cael ei darparu a bod twyll yn cael ei ganfod, bydd y manylion yn cael eu rhoi i asiantaethau atal twyll i atal twyll a gwyngalchu arian.

Gellir cael rhagor o fanylion sy'n esbonio sut y gallai gwybodaeth sydd gan asiantaethau atal twyll gael ei defnyddio yn y 'Rhybudd Prosesu Teg', sydd ar gael ar wefan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn: www.justice.gov.uk/legal-aid/make-an-application

Llofnod

Dyddiad

Enw llawn (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

ASiantaeth Cymorth Cyfreithiol

Hysbyseb Preifatrwydd

Pwrpas

Mae'r hysbyseb preifatrwydd yma yn gosod allan y safonau y gellir disgwyl gael gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol pan fydden ni'n gofyn am neu dal ar wybodaeth bersonol ('data personol') andanoch; sut byddech chi yn gallu cael copi o'ch data personol; a beth allwch chi wneud os nad ydy'r safonau yn cael eu cyrraedd.

Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn asiantaeth weithredol o'r Weinidogaeth Cyfiawnder (GC). GC yw rheolydd data ar gyfer y wybodaeth bersonol rydym yn dal. Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn casglu a phrosesu data personol ar gyfer ymarfer eu swyddogaethau cyhoeddus cysylltiedig. Ein swyddogaeth gyhoeddus yw darparu cymorth cyfreithiol.

Am dan wybodaeth bersonol

Mae data personol yn wybodaeth andanoch chi fel unigolyn. Gall fod eich enw, cyfeiriad neu rif ffôn. Gall hefyd gynnwys gwybodaeth a ddarparwyd yn eich cais am gymorth cyfreithiol megis eich amgylchiadau ariannol a gwybodaeth yn ymwneud ag unrhyw achos cyfreithiol cyfredol neu flaenorol sydd yn eich parthed.

Rydym y gwybod pwysigrwydd diogelu preifatrwydd cwsmeriaid ag i gydymffurfio gyda deddfau diogelu data. Mi wnawn i amddiffyn eich data personol a dim ond datgelu lle bu yn gyfreithiol i wneud, neu hefo eich caniatâd.

Mathau gwahanol o ddata personol rydym yn prosesu

Rydym ond yn prosesu data personol sydd yn berthnasol i'r gwasanaethau rydym yn darparu i chi. Bydd y data personol y byddech chi'n darparu yn eich cais am gymorth cyfreithiol ond yn cael eu defnyddio ar gyfer y pwrpasau isod.

Pwrpas prosesu a sail gyfreithlon ar gyfer prosesu

Pwrpas pan fod yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn casglu a phrosesu'r data personol byddech chi yn darparu drwy lenwi'r ffurflen hon yw ar gyfer galluogi darparu cymorth cyfreithiol. Ein sail gyfreithlon yw 'cyflawni perfformiad unrhyw dasg of fewn diddordeb y cyhoedd neu ar gyfer awdurdod swyddogol' fel y nodir yn Erthygl 6(1) o GDPR y DU. Y tasgau yw'r rheini nodir yn Ddeddf Cymorth Cyfreithiol, Chosbi a dedfrydu Troseddwy'r 2012. Yn benodol, byddwn ni yn defnyddio eich data personol fel a ganlyn:

- Penderfynu os ydych yn gymwys i gymorth cyfreithiol, ai byddech yn gorfod talu cyfraniad tuag at gostau cymorth cyfreithiol ac i gynorthwyo'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol gasglu'r cyfraniadau, os yw'n briodol.
- Asesu hawliadau eich darparwr(wyr) cyfreithiol ar gyfer taliadau o gronfa cymorth cyfreithiol am y gwaith maent wedi ei gynnal ar eich cyfer.
- Wrth gynnal archwiliadau sicrwydd cyfnodol ar ffeiliau cymorth cyfreithiol i sicrhau bod penderfyniadau wedi'u gwneud yn gywir.
- Cynhyrchu ystadegau a gwybodaeth ar ein prosesau i alluogi ni i wella ein prosesau ac i gynorthwyo ni i ddarparu ein swyddogaethau.

Pe bai'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn methu casglu'r wybodaeth bersonol, ni fydden yn gallu arwain y gweithgareddau uchod, sydd yn golygu na fydden ni'n gallu darparu cymorth cyfreithiol i chi.

Rydym yn casglu 'categoriâu arbennig o ddata personol'. Cesglir y data hwn lle bo angen at y dibenion a nodir uchod. Yr amod ar gyfer prosesu'r data hwn yw Erthygl 9(g) o GDPR y DU – Rhesymau o fudd cyhoeddus sylweddol. Mae ein hamod Atodlen 1 cysylltiedig at ddibenion Statudol a Llywodraethol. Rydym hefyd yn casglu'r data hwn at ddibenion monitro cydraddoldeb. Mae hyn yn ofyniad cyfreithiol ar awdurdodau cyhoeddus o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Bydd categorïau arbennig o ddata personol yn cael eu trin yn gwbl gyfrinachol ac ni fydd unrhyw wybodaeth a gyhoeddir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb yn eich adnabod chi, neu unrhyw un arall sy'n gysylltiedig â'ch cais am gymorth cyfreithiol.

Rydym yn casglu 'data personol yn ymwneud ag euogfarnau troseddol a throseddau neu fesurau diogelwch eraill'. Cesglir y data hwn lle bo'n berthnasol at y dibenion a nodir uchod. Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn Asiantaeth Weithredol i'r Weinyddiaeth Gyfiawnder, sy'n Awdurdod Swyddogol at ddibenion Erthygl 10 GDPR y DU.

Gyda phwy gall y wybodaeth gael eu rhannu hefo

Weithiau, bydden ni angen rhannu'r wybodaeth bersonol rydym ni'n prosesu gyda sefydliadau eraill. Pan fydd hyn yn angenrheidiol, bydden ni'n cydymffurfio gyda holl agweddau sydd yn berthnasol i ddeddfau diogelu. Gall y sefydliadau y gallwn rannu eich gwybodaeth bersonol hefo gynnwys:

- Eich Darparwr(wyr) cymorth cyfreithiol a gyfarwyddwyd, gan gynnwys unrhyw eiriolwr a gyfarwyddir gan gyfreithiwr cymorth cyfreithiol
- Awdurdodau cyhoeddus megis: Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM (HMCTS), Gwasanaeth Cyllid a Thollau EM (HMRC), Yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP), Swyddfa Gartref a Chofrestrfa Tir EM;
- Mudiadau sydd ddim yn gyhoeddus megis: Asiantaethau cyfeirio credyd fel Equifax a TransUnion ac ein partneriaid casglu dyled Advantis Credit Ltd;
- Os bydd gwybodaeth ffug neu anghywir yn cael eu darparu neu os bydd twyll wedi ei nodi, gall yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol rhannu eich gwybodaeth bersonol gydag asiantaethau atal twyll yn gyfreithlon i ganfod ag atal twyll gwyngalchu arian. Mae'n bosibl y byddwn yn rhannu data yn benodol â CThEM a'r Adran Gwaith a Phensiynau at ddibenion atal twyll, ymchwilio ac erlyn; ag
- Lle mae dyled yn ddyledus i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, mae'n bosibl y byddwn yn rhannu eich data ag awdurdodau cyhoeddus fel CThEM a'r Adran Gwaith a Phensiynau a phartneriaid casglu dyledion fel Advantis Credit Ltd at ddibenion olrhain, casglu dyledion a gorfodi.

Gallwch gysylltu ein Swyddog Diogelu Data ar gyfer rhagor o wybodaeth ar y sefydliadau rydym yn gallu rhannu eich gwybodaeth bersonol hefo.

Proseswyr Data

Gallwn gcontract hefo proseswyr data trydydd parti i ddarparu e-bost, gweinyddiaeth system, rheolaeth dogfennau ag gwasanaethau storio TG. Bydd unrhyw ddata personol a rannwyd

hefo'r proseswyr data ar gyfer y pwrpas yma yn cael ei lywodraethu gan gymalau contract enghreifftiol o dan y ddeddf diogelu data.

Rydym yn contractio â Advantis Credit Ltd fel prosesydd data ar gyfer casglu a gorfodi cyfraniadau cymorth cyfreithiol troseddol. Mae unrhyw ddata personol a rennir gyda'r prosesydd data ar gyfer y pwrpas hwn yn cael ei lywodraethu gan gymalau contract enghreifftiol o dan gyfraith diogelu data.

Awtomeiddio gwneud penderfyniadau

Nid ydym yn defnyddio prosesau gwneud penderfyniadau awtomatig yn unig o fewn y diffiniad yn Erthygl 22(1) o GDPR y DU. Bydd y penderfyniad terfynol ar gais am gymorth cyfreithiol neu hawliad am gostau mewn achos cymorth cyfreithiol bob amser yn cael ei wneud gan bod dynol. Gallai hwn fod yn aelod o'n staff, neu'n aelod o staff Darparwr cymorth cyfreithiol sy'n gweithredu dan awdurdod dirprwyedig gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol.

Manylion am drosglwyddiadau amddiffyn ag i drydedd gwlad

Mae'n bosibl y bydd data personol yn cael ei drosglwyddo i leoliadau yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd (AEE) lle bo'n ofynnol gan ein proseswyr data ar gyfer lletya, storio a diogel wrth gefn o'n gwasanaethau TG. Gwneir trosglwyddiadau o'r fath ar sail penderfyniadau digonolrwydd rhwng y DU a'r AEE yn unol ag Erthygl 45 o GDPR y DU.

Cyfnod cadw ar gyfer gwybodaeth a gasglwyd

Ni fydd eich gwybodaeth bersonol yn cael ei gadw am hirach na fydd angen ar gyfer pwrpasau cyfreithlon y mae wedi'i gasglu a'i brosesu ar ei gyfer. Mae hyn i sicrhau nad yw'r wybodaeth a ddarparwyd yn dod yn anghywir, wedi ei ddyddio neu amherthnasol. Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol wedi gosod cyfnodau cadw ar gyfer y wybodaeth bersonol rydym ni'n casglu, a gall canfod ragor am hyn drwy ein gwefan:

<https://www.gov.uk/government/publications/record-retention-and-disposition-schedules>

Gallwch gysylltu ein Swyddog Diogelu Data ar gyfer cael copi o'n polisiau cadw ni.

Tra bydden ni'n cadw eich data personol, mi wnawn sicrhau ei fod yn cael ei gadw yn saff a'i ddiogelu rhag ei golli, camdriniaeth neu gyrchiad a datgeliad anawdurdodedig. Unwaith bydd y cyfnod cadw yn dod i ben, bydd eich data personol yn cael eu dileu a'i ddinistrio yn saff ac yn barhaol.

Mynediad i wybodaeth bersonol

Gallwch ganfod os rydym yn dal unrhyw wybodaeth bersonol amdanoch drwy wneud 'Cais Mater Mynediad'. Os ydych eisiau gwneud y cais yma, os gwelwch yn dda, cysylltwch â:

Tîm Datgelu – Pwynt Post 10.25
Gweinidogaeth Cyfiawnder
102 Petty France
Llundain
SW1H 9AJ

Data.access@justice.gov.uk

Pan fydden ni'n gofyn am ddata personol

Rydym yn addo i adael chi wybod pam bod angen eich data personol ag dim ond i ofyn am eich data personol rydym angen ac nid casglu gwybodaeth ormodol neu amherthnasol.

Pan fydden ni'n casglu eich data personol, rydym ni hefo cyfrifoldebau, ac rydych chi hefo hawliau. Maent yn cynnwys:

- Gallwch ymneilltuo cydsyniad bryd bynnag, lle bo yn berthnasol;
- Gallwch gyflwyno cwyn hefo'r awdurdod arolygol;
- Bydden ni'n diogelu a sicrhau nad oes gan unrhyw un anawdurdodedig mynediad i'r data;
- Bydd eich data personol yn cael eu rhannu hefo sefydliadau eraill am bwrpasau cyfreithlon yn unig;
- Ni fydden ni'n dal ar y wybodaeth am gyfnod hirach na sydd yn angen;
- Ni fydden ni'n gwneud eich data personol ar gael ar gyfer pwrpasau hysbysebu heb eich caniatâd chi; ac
- Bydden ni'n ystyried eich cais i gywiro, rhoi'r gorau i brosesu neu ddileu eich data personol.

Gallwch gael rhagor o fanylion ar:

- Cytundebau rydym ni hefo sefydliadau eraill ar gyfer rhannu gwybodaeth;
- Amgylchiadau lle bydden ni'n pasio ymlaen eich gwybodaeth bersonol heb ddweud wrthoch chi, er enghraifft, i helpu gydag atal neu ganfod trosedd neu i gynhyrchu ystadegau anhysbys;
- Ein cyfarwyddiadau i staff ar sut i gasglu, defnyddio neu ddileu eich gwybodaeth bersonol;
- Sut rydym yn gwirio fod y wybodaeth a dalwyd gennym yn gywir ac yn gyfredol; ac
- Sut i wneud cwyn.

Ar gyfer ragor o wybodaeth am yr uchod, os gwelwch yn dda, cysylltwch hefo:

Y Swyddog Diogelu Data
Gweinidogaeth Cyfiawnder
102 Petty France
Llundain
SW1H 9AJ

dataprotection@justice.gov.uk

Cwynion

Pan fydden ni'n gofyn am wybodaeth, bydden ni'n cydymffurfio hefo'r gyfraith. Os ysych yn ystyried bod eich gwybodaeth wedi eu delio hefo yn anghywir, gallwch gysylltu â'r Comisiynydd Gwybodaeth am gyngor annibynnol ar ddiogelwch data. Gallwch gysylltu â'r Comisiynydd Gwybodaeth yn:

Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth
Lôn Ddŵr
Wilmslow
Sir Gaer
SK9 5AF
Tel: 0303 123 1113
www.ico.org.uk